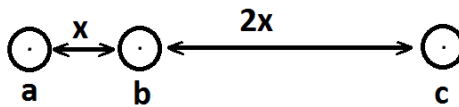
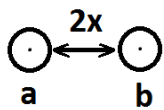

حل سوال جری سیستم های قدرت ۹۶

۸۶- مقدار x چقدر باشد تا اندوکتانس های دو خط تک فاز ۱ و ۲ با هم برابر باشد؟ شعاع میانگین هندسی کلیه هادی ها یکسان و برابر r' است.

$$x = \frac{21}{8} r' \quad (1)$$

$$x = \frac{5}{2} r' \quad (2)$$

$$x = \frac{37}{16} r' \quad (3)$$

$$x = \frac{9}{4} r' \quad (4)$$

پاسخ: برای هر کدام از خطوط مقدار اندوکتانس را جداگانه محاسبه می کنیم.

دو هادی رفت داریم در نتیجه:

$$n = 2 \quad GMR_x = \sqrt[4]{D_{aa} \cdot D_{ab} \cdot D_{bb} \cdot D_{ba}} = \sqrt[4]{\text{حاصلضرب فاصله تک تک هادی های رفت از خودشان}}$$

$$GMR_x = \sqrt[4]{r' \cdot x \cdot r' \cdot x} = \sqrt[4]{(r' \cdot x)^2} = \sqrt{r' \cdot x}$$

یک هادی برگشت نیز داریم در نتیجه:

$$m = 1 \quad GMR_y = \sqrt[4]{D_{cc}} = D_{cc} = r'$$

بعد از محاسبه GMR مربوط به هادی های رفت و برگشت مقدار GMD را نیز مطابق زیر بدست می آوریم:

$$GMD = \sqrt[3]{D_{ac} \cdot D_{bc}} = \sqrt[3]{\text{حاصلضرب فاصله تک تک هادی های رفت از تک تک هادی های برگشت}}$$

$$GMD = \sqrt[3]{2x \times 3x} = \sqrt[3]{6x^2}$$

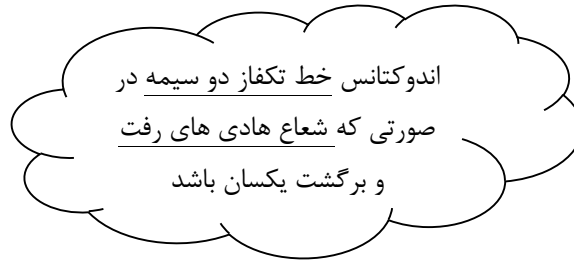
با بدست آوردن مقدار GMD و GMR مقدار اندوکتانس را به شکل زیر محاسبه می کنیم:

$$L_2 = 2 \times 10^{-7} \ln \frac{GMD^2}{GMR_y \cdot GMR_x} = 2 \times 10^{-7} \ln \frac{(\sqrt{6x^2})^2}{\sqrt{r' \cdot x \cdot r'}} = 2 \times 10^{-7} \ln \frac{6x^2}{\sqrt{r' \cdot x \cdot r'}}$$

حال اندوکتانس خط تکفاز دو سیمه را نیز مطابق زیر بدست می آوریم :

اگر شعاع هادی ها یکسان باشد :

$$L = 4 \times 10^{-7} \ln \frac{D}{r'}$$

در نتیجه :

$$D = 2x \rightarrow L_1 = 4 \times 10^{-7} \ln \frac{2x}{r'}$$

arshad-bargh.blog.ir

با توجه به صورت سوال که گفته شده : مقدار x چقدر باشد تا اندوکتانس های دو خط تک فاز ۱ و ۲ با هم برابر باشد؟ شعاع میانگین هندسی کلیه هادی ها یکسان و برابر r' است.

مقدار اندوکتانس های محاسبه شده را برابر هم قرار می دهیم :

$$L_1 = 4 \times 10^{-7} \ln \frac{2x}{r'}$$

$$L_2 = 2 \times 10^{-7} \ln \frac{6x^2}{\sqrt{r' \cdot x \cdot r'}}$$

$$L_1 = L_2 \Rightarrow 4 \times 10^{-7} \ln \frac{2x}{r'} = 2 \times 10^{-7} \ln \frac{6x^2}{\sqrt{r' \cdot x \cdot r'}} \Rightarrow 2 \ln \frac{2x}{r'} = \ln \frac{6x^2}{\sqrt{r' \cdot x \cdot r'}}$$

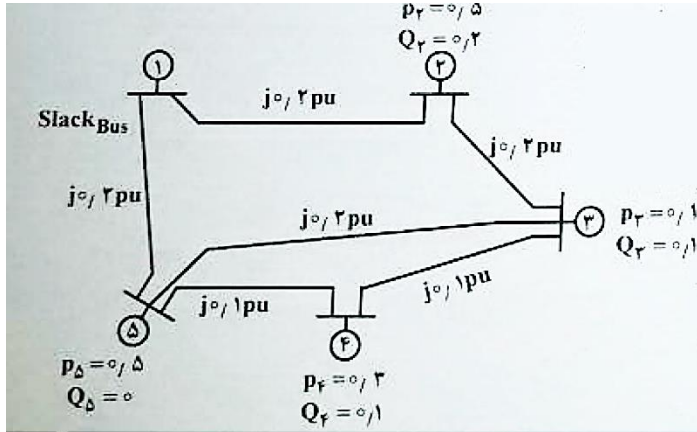
$$\ln \left(\frac{2x}{r'} \right)^2 = \ln \frac{6x^2}{\sqrt{r' \cdot x \cdot r'}} \Rightarrow \frac{4x^2}{r'^2} = \frac{6x^2}{\sqrt{r' \cdot x \cdot r'}} \Rightarrow \sqrt{r' \cdot x} = \frac{6}{4} r' \Rightarrow r' \cdot x = \frac{9}{4} r'^2$$

در نهایت داریم :

$$x = \frac{9}{4} r'$$

در نتیجه گزینه ۴ درست می باشد.

۸۷- یک سیستم قدرت ۵ باسه به شکل زیر داده شده است ، باس اول ، باس مرجع با ولتاژ $V_1 = 1 \angle 0$ پریونیت می باشد. بقیه باس ها PQ هستند. توان باس ها و امپدانس تمامی خطوط روی شکل نشان داده شده است . ولتاژ باس شماره دو در تکرار اول به روش گوس سایدل کدام است ؟ فرض اولیه برای ولتاژ کلیه باس های PQ برابر $1 \angle 0$ پریونیت می باشد.

$$1.02 - j0.05(1)$$

$$0.98 + j0.05(2)$$

$$0.98 - j0.05(3)$$

$$1.02 + j0.05(4)$$

arshad-bargh.blog.ir

پاسخ : در پخش بار به روش گوس سایدل داریم :

$$V_k(i+1) = \frac{1}{Y_{kk}} \left(\frac{P_k - jQ_k}{V_k^*(i)} - \sum_{\substack{n=1 \\ n \neq k}}^N Y_{kn} V_n(i) \right)$$

در اینجا $k = 2$ در نتیجه :

$$V_2(i+1) = \frac{1}{Y_{22}} \left(\frac{P_2 - jQ_2}{V_2^*(i)} - \sum_{\substack{n=1 \\ n \neq 2}}^N Y_{2n} V_n(i) \right)$$

$$Y_{22} = \frac{1}{0.2j} + \frac{1}{0.2j} = \frac{2}{0.2j} = \frac{1}{0.1j} = \frac{10}{j}, \quad P_2 - jQ_2 = 0.5 - 0.2j, \quad V_2^*(\cdot) = 1 \angle 0$$

$$Y_{21} = Y_{23} = -\frac{1}{0.2j} = -\frac{5}{j}, \quad Y_{24} = Y_{25} = 0$$

در نتیجه :

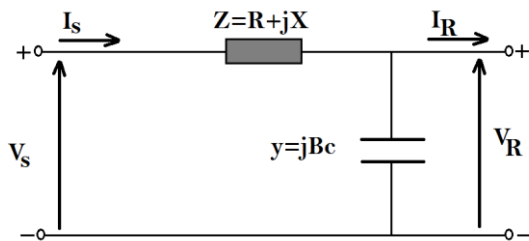
$$V_2(1) = \frac{1}{Y_{22}} \left(\frac{P_2 - jQ_2}{V_2^*(\cdot)} - \sum_{\substack{n=1 \\ n \neq 2}}^N Y_{2n} V_n(\cdot) \right) = \frac{1}{\frac{10}{j}} \left(\frac{0.5 - 0.2j}{1} - (Y_{21} \times V_1(\cdot) + Y_{23} \times V_3(\cdot)) \right) =$$

$$\frac{j}{1.0} \left(\frac{0.5 - 0.2j}{1} - \left(\left(-\frac{5}{j} \right) \times 1 + \left(-\frac{5}{j} \right) \times 1 \right) \right) = \frac{j}{1.0} (0.5 - 0.2j + \frac{10}{j}) = j0.5 + 0.2 + 1$$

$$V_r(1) = 1.02 + j0.05$$

بنابراین گزینه ۴ درست می باشد.

۸۸- برای یک خط انتقال با مدل زیر ، رابطه بین ولتاژ و جریان ابتدا و انتهای خط ، کدام است ؟

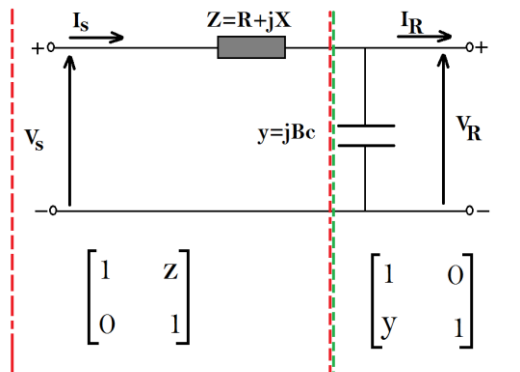
$$\begin{bmatrix} V_s \\ I_s \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 + Zy & Z \\ y & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} V_R \\ I_R \end{bmatrix} \quad (1)$$

$$\begin{bmatrix} V_s \\ I_s \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & Z \\ y & 1 + Zy \end{bmatrix} \begin{bmatrix} V_R \\ I_R \end{bmatrix} \quad (2)$$

$$\begin{bmatrix} V_s \\ I_s \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 + Zy & Z \\ y & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} V_R \\ I_R \end{bmatrix} \quad (3)$$

$$\begin{bmatrix} V_s \\ I_s \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 + Zy & Z \\ 1 & yZ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} V_R \\ I_R \end{bmatrix} \quad (4)$$

پاسخ : همانطور که در شکل زیر ماتریس انتقال هر یک از بخش های خط مشخص شده است. برای بدست آوردن ماتریس انتقال معادل، این ماتریس ها را در هم ضرب می کنیم.

$$\begin{bmatrix} A_{eq} & B_{eq} \\ C_{eq} & D_{eq} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & Z \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ y & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 + Zy & Z \\ y & 1 \end{bmatrix}$$

بنابر این جواب نهایی برابر است با:

$$\begin{bmatrix} A_{eq} & B_{eq} \\ C_{eq} & D_{eq} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 + Zy & Z \\ y & 1 \end{bmatrix}$$

پس گزینه ۳ درست می باشد.

۸۹- نسبت راکتانس القایی به راکتانس خازنی از یک خط انتقال در فرکانس ۵۰ هرتز برابر A است. این نسبت برای ۱۰۰ کیلومتر از این خط و فرکانس ۶۰ هرتز ، چه ضریبی از A خواهد بود؟

$$1/2 \quad (1)$$

$$1/44 \times 10^4 \quad (2)$$

$$1 \quad (3)$$

$$1/2 \times 10^2 (4)$$

پاسخ: برای راکتانس‌های القایی و خازنی داریم:

$$X_L = \omega L \times \overset{\text{طول خط}}{\vec{l}} \quad X_C = \frac{1}{\omega C \times l} \quad \Rightarrow \frac{X_L}{X_C} = \frac{\omega L \times l}{\frac{1}{\omega C \times l}} = LC \omega^2 l^2$$

$$\begin{cases} l = 1 \text{ km} \\ f = 50 \text{ Hz} \end{cases} \rightarrow A_1 = LC (\pi \times 50)^2 (1)^2$$

$$\begin{cases} l = 100 \text{ km} \\ f = 60 \text{ Hz} \end{cases} \rightarrow A_2 = LC (\pi \times 60)^2 (100)^2$$

در نتیجه:

$$\frac{A_2}{A_1} = \frac{LC (\pi \times 60)^2 (100)^2}{LC (\pi \times 50)^2 (1)^2} = \left(\frac{60}{50}\right)^2 \times (100)^2 = (1.2)^2 \times 10^4 = 1.44 \times 10^4$$

در نتیجه گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

arshad-bargh.blog.ir

۹۰- یک خط انتقال سه فاز به طول ۲۰۰ کیلومتر و ولتاژ ۴۰۰ کیلوولت بدون تلفات مفروض است. درحالی که انتهای خط باز و بی بار است، با نصب یک راکتور موازی در انتهای خط، ولتاژ انتها و ابتدا خط برابر می‌شوند. در این شرایط ولتاژ وسط خط چقدر است؟

$$V_m = \frac{V_S}{\cos \frac{\beta l}{\gamma}} (1)$$

$$V_m = \frac{V_S}{\sin \frac{\beta l}{\gamma}} (2)$$

$$V_m = V_S (3)$$

$$V_m = V_S \cos \frac{\beta l}{\gamma} (4)$$

پاسخ:

برای خطوط انتقال برای ولتاژ رابطه زیر را داریم:

$$V_S = \cos \beta l \cdot V_R + j Z_c \sin \beta l \cdot I_R$$

جریان در وسط خط انتقال صفر باشد در نتیجه :

$$I\left(\frac{l}{2}\right) = 0$$

با جایگذاری در رابطه قبل به نتیجه زیر می‌رسیم :

$$V_s = \cos\beta \frac{l}{\gamma} \cdot V_R + jZ_c \sin\beta \frac{l}{\gamma} \cdot \underbrace{I_R\left(\frac{l}{\gamma}\right)}_{=0} = \cos\beta \frac{l}{\gamma} \cdot V_m \rightarrow V_m = \frac{V_s}{\cos\beta \frac{l}{\gamma}}$$

بنابراین گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

با آرزوی موفقیت برای تمام دواطلبان عزیز

فرشید دهقانی

arshad-bargh.blog.ir